

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - KBO-Sint- Jozef 1 te Oudenaarde

	Hoofdstructuur	Bao
	Pedagogisch geheel	116053
	Instellingsnummer	24182
	Instelling	Vrije Basisschool - KBO-Sint- Jozef 1
Directeur		Bart Dierckx
Adres		Vlaanderenstraat 4_A - 9700 OUDENAARDE
Telefoon		055-30.30.43
Fax		055-31.24.91
e-mail		kbo.st.jozef@telenet.be
website/URL		
	Bestuur van de instelling	969394 - Kath. Basisond. Oudenaarde te OUDENAARDE
Adres		Hoogstraat 30 - 9700 OUDENAARDE
	Scholengemeenschap	121046 - Kath.Gewoon & Buiteng. Basis Oudenaarde te OUDENAARDE
Adres		Vlaanderenstraat 4_B - 9700 OUDENAARDE
	CLB	115048 - Vrij CLB Zuid - Oost - Vlaanderen te OUDENAARDE
Adres		Burgschelde 7 - 9700 OUDENAARDE
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	23/02/2011, 24/02/2011, 26/02/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26/02/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	04/03/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Lucrèce Matthijs
	Teamleden	Martine Bekaert

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	8
4.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming	9
4.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	10
4.4 Lager onderwijs: muzische vorming	11
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	12
5.1 Personeelsbeheer	12
5.2 Professionalisering	12
5.3 Materieel beleid	12
5.4 Welzijn	12
5.5 Curriculum	12
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	14
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	15
7.1 Wat doet de school goed?	15
7.2 Wat kan de school verbeteren?	15
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

---

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De school maakt deel uit van de pedagogische eenheid van twee Vrije gesubsidieerde Basisscholen die gelegen zijn op dezelfde campus. De taken van de directies zijn duidelijk gescheiden. Een directeur is verantwoordelijk voor de praktische gang van zaken, de andere is pedagogisch verantwoordelijke.

Tijdens deze doorlichting staan zowel voor het kleuter- als het lager onderwijs wereldoriëntatie en muzische vorming in de focus. Daarnaast werden de processen evaluatiepraktijk en rapporteringpraktijk belicht.

De leerlingen van deze basisschool krijgen een onderwijsaanbod dat gebaseerd is op de leerplannen van het VVKBaO. In het kleuteronderwijs nemen de kleuteronderwijzers het Ontwikkelingsplan van het eigen net als basis voor het aanbod voor muzische vorming en wereldoriëntatie. Ze houden daarbij ook rekening met de uitbreiding ervan via de leerplannen. Daartoe werd een uitgebreid turfinstrument samengesteld om het onderwijsaanbod te bewaken. Ook in het lager onderwijs waken leerkrachten erover dat alle domeinen en leerplandoelen van beide leergebieden in de focus aan bod komen. Sinds de laatste schooldoorlichting in 2007 werd daar nauw over gewaakt en waren veel nascholingsmomenten gericht op het realiseren van de volledigheid van de leerplandoelen en de gradatie ervan doorheen de verschillende klassen.

De leerinhouden worden geïntegreerd aangeboden in de kleuterafdeling. De speelwerkplekken zijn doorgaans aangepast aan de behandelde thema's. De mate waarin deze ook uitnodigen tot actief leren is sterk afhankelijk van klas tot klas. Een aantal speelwerkplekken kunnen meer doordacht ingericht worden om het spontane leren sterker te stimuleren. De aangeboden thema's zijn doorgaans rijk gestoffeerd met aandacht voor verschillende domeinen van zowel wereldoriëntatie als muzische vorming. De mate waarin actief en ontwikkelend onderwijs aangeboden wordt, is sterk leerkrachtgebonden. Er kan nauwer aangesloten worden bij de interesses en de leefwereld van de kleuters. De evaluatie van muzische vorming en wereldoriëntatie is via de ontwikkelingsaspecten opgenomen binnen het leerlingvolgsysteem dat gerelateerd is aan het aanbod.

In de lagere afdeling werd de voorbije jaren via verschillende nascholingsinitiatieven sterk gefocust op de doorgelichte leergebieden. Voor wereldoriëntatie en muzische vorming werd een visie uitgeschreven en werd de volledigheid in het nastreven van de leerplandoelen nagegaan. De hiaten doorheen de verschillende klassen werden bijgestuurd op basis van het leerplan. Voor wereldoriëntatie werden de tijd- en ruimte-initiërende kaders aangepast om de gradatie doorheen school te bewaken. Toch blijkt uit de gesprekken en observaties dat die in de meeste klassen niet levend ingevuld worden, noch een weerspiegeling zijn van de inhouden die aangebracht zijn doorheen het schooljaar of de actualiteit. Toch wordt veel aandacht gegeven aan actualiteit doorheen de school. Het onderwijsleerpakket is voor wereldoriëntatie nog te veel de basis van het aanbod en de onmiddellijke omgeving en de interesses van de leerlingen kunnen de leerinhouden beter ondersteunen. In verschillende klassen zijn aanzetten tot actief leren via gevarieerde instructie- en verwerkingsmomenten. Voor muzische vorming is een sterke evolutie merkbaar in domeinen waar tot nu toe gerichte nascholing werd gevolgd. De muzische activiteiten zijn vrij systematisch voorbereid volgens een kijkwijzer die aansluit bij de visie van het leerplan. Die leidt geregeld tot het optillen van de kwaliteit van het muzische proces en tot een sterkere realisatie van leerplandoelen. Ook al verschilt de kwalitatieve invulling van de verschillende muzische domeinen naargelang de klas, het team toont bereidheid om zich verder te professionaliseren via verschillende kanalen.

De leerkrachten gebruiken diverse evaluatiemiddelen om zicht te krijgen op de vorderingen van leerlingen en kleuters. Deze vormen de basis voor de mondelinge en schriftelijke rapportering aan ouders en kindbetrokkenen. In verschillende klassen groeien

initiatieven om het rijke aanbod van leerplandoelen voor muzische vorming gericht te evalueren. Bij wereldoriëntatie is er een groeiende gerichtheid op het evalueren van zowel kennis als vaardigheden. Dit is nog niet algemeen doorheen de school. Volgens de directies staat het bijsturen van de evaluatiepraktijk gepland voor het volgende schooljaar. De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren, ICT en sociale vaardigheden worden op dit ogenblik nauwelijks geëvalueerd.

Verschillende klasinterne observatiegegevens en testresultaten voor aspecten van Nederlands en wiskunde leiden tot bijsturing van het aanbod in functie van de klas en de individuele kleuters/leerlingen. Het principe van beheersingsleren waarbij de resultaten van de leerlingen vergeleken worden met het gewenst minimum is doorleefd binnen de school. Op die manier wil het team voor zoveel mogelijk leerlingen de minimumdoelen nastreven en hen kansen geven tot het bijsturen van hun hiaten. Op regelmatige tijdstippen zijn er leerlingbesprekingen. Het leerlingvolgsysteem geeft een aantal leer- en ontwikkelingsvorderingen weer. Via de testen van het leerlingvolgsysteem en een aantal gestandaardiseerde testen vergelijken de leerkrachten de resultaten van de leerlingen met de referentiegroep. De leerlingen van het zesde leerjaar nemen wel deel aan schoolexterne testen. De resultaten van de genormeerde testen worden momenteel enkel geanalyseerd op leerlingniveau. De rapporteringpraktijk weerspiegelt de huidige evaluatievormen.

Deze school kenmerkt zich als een school met een grote zorg voor elke leerling. Ouders en kindbetrokkenen worden voldoende geïnformeerd. Naarmate de evaluatiepraktijk meer aangepast is aan de brede waaier van leerplandoelen, kan ook de rapporteringpraktijk aangepast worden. Vanuit de outputgegevens werden echter nog geen initiatieven genomen om naast de individuele begeleiding ook het aanbod onder de loep te nemen. Ondanks de verschillende wissels van de pedagogische directies de voorbije jaren voeren de leerkrachten hun taken plichtsgetrouw uit en met een grote bezorgdheid voor de leerlingen. Er is bereidheid tot innovatie en verandering. In het verleden gebeurde dit echter vooral vanuit verantwoordingsperspectief van de leerplannen. In de toekomst kan meer aandacht gegeven worden aan de participatie en de inbreng van de leerlingen in het eigen leerproces met nadruk op actief en ontwikkelend leren. Leerkrachten zijn op school via een aantal structuren betrokken bij de besluitvorming.

Wat de eigen kwaliteitszorg betreft, staat de school aan het begin van een proces. Op beleidsniveau kunnen de eigen prioriteiten stapsgewijs gerealiseerd worden. In het kader van kwaliteitszorg kan een doorgedreven analyse van de gegevens leiden tot verdere school- en klasinterne bijsturingen van het aanbod.

De inspectie besluit deze doorlichting met een gunstig advies.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingbezoeken.

De vorige doorlichting vond plaats in oktober 2007 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies tot september 2010. Op het ogenblik van deze doorlichting wordt daarom onderzocht in welke mate de instelling de vermelde tekorten heeft weggewerkt.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

wereldoriëntatie

muzische vorming

Lager onderwijs

wereldoriëntatie

muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Rapporteringspraktijk

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- In het verleden waren er een aantal directiewissels.
- De school behoort tot een pedagogische eenheid van twee administratieve scholen op dezelfde campus. Beide scholen delen dezelfde infrastructuur.
- De twee directies van de pedagogische eenheid werken nauw samen en verdelen de pedagogische en administratieve taken. Een van de directies werkt ook op niveau scholengemeenschap.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- De school streeft de ontwikkelings- en leerplandoelen voor wereldoriëntatie na. Het 'Ontwikkelingsplan van de katholieke kleuterschool' met linken naar de leerplannen fungeert als een schooleigen leerlijn. De horizontale samenhang en het evenwicht in het onderwijsaanbod per klas wordt vooral bewaakt op basis van de ontwikkelingslijnen uit het ontwikkelingsplan en occasioneel op basis van de leerplandoelen.
- Op een geïntegreerde en functionele wijze bewust alle leerplandoelen nastreven is nog niet algemeen verworven. Op een samenhangende wijze bepaalde doelen voor natuur, techniek, mens, maatschappij, tijd en ruimte nastreven, is wel ingebed in de kleuterwerking. Dat geldt ook voor de samenhang tussen wereldoriëntatie en doelen uit andere leergebieden.
- De variatie in activiteiten en onderwerpen binnen een thema zijn veelal het uitgangspunt van het onderwijsaanbod. De verschillende ervaringssituaties zijn systematisch in de themaplanning opgenomen. De doelgerichtheid en de aandacht om streefwoordschat en handelingen in de planning vast te leggen, variëren naargelang de klas.
- Binnen de kleuterafdeling zijn een aantal afspraken voor aspecten van wereldoriëntatie vastgelegd om de gradatie over de verschillende klassen te bewaken. Zo zijn er afspraken vastgelegd rond pictogrammen, kalenders, takenbord, constructie- en poppenhoek.
- Een doelgerichte en kwaliteitsvolle uitvoering van activiteiten varieert naargelang de klas. De kleuters krijgen kansen om vanuit een explorerende en onderzoekende houding competentier te worden in de wereld van de natuur, techniek, mens, maatschappij, tijd en ruimte.
- Inspelen op de leef- en beleavingswereld van de leerlingen gebeurt frequent. Hoekenverrijking binnen het thema, materialen die leerlingen van thuis meebrengen en belevende waarnemingen behoren tot de schoolcultuur.
- Doelen rond het domein mens en sociale vaardigheden worden vooral via het GOK-thema sociaal-emotionele ontwikkeling nagestreefd.
- Op school krijgen doelen rond verkeer en mobiliteit bijzondere aandacht. Een werkgroep verkeer stimuleert en ondersteunt diverse acties op schoolniveau en werkt ook samen met de lokale politie.
- De school brengt aspecten van de werkelijkheid in de klas binnen, doet beroep op externe getuigen en organiseert leeruitstappen. Waarnemingsactiviteiten en de inrichting van de speelwerkplekken bieden leerlingen kansen om hun leefwereld te exploreren. Sommige minimaal ingerichte speelwerkplekken stimuleren weinig tot rijke en brede leerervaringen. Te waarderen is de hoekenverrijking binnen het lopende thema.
- Doelen rond wereldoriëntatie vormen in de meeste klassen voorlopig minder de basis voor tussentijdse observaties, die in het leerlingvolgsysteem een conclusie krijgen. Per trimester screenen de leerkrachten alle ontwikkelingsdomeinen uit het 'Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool'. Ze baseren zich daarvoor op een

beperkt of meer uitgebreid aantal geregistreerde observatie- en evaluatiegegevens. Bij problemen richt het observatiesysteem zich ook op onderliggende ontwikkelingsaspecten.

- De mate waarin per domein de leerplandoelen nagestreefd en gerealiseerd worden, is nog geen onderwerp van systematische zelfreflectie.
- Er zijn geen concrete acties op schoolniveau geprogrammeerd om zich als team verder te verdiepen in bepaalde aspecten van wereldoriëntatie.

4.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststellingen

- De school streeft de ontwikkelings- en leerplandoelen voor muzische vorming na. Ze baseert zich op een schooleigen leerlijn. Die bevat doelen uit het 'Ontwikkelingsplan van de katholieke kleuterschool' en uit de leerplannen.
- De horizontale samenhang en het evenwicht in het onderwijsaanbod per klas wordt vooral bewaakt op basis van de ontwikkelingslijnen uit het ontwikkelingsplan en in mindere mate vanuit de onderliggende leerplandoelen.
- De integratie van doelen voor beeld, muziek, beweging en drama blijkt uit de thema- en activiteitenplanning en uit bijgewoonde activiteiten.
- Conform de schoolafspraken is een muzische activiteit occasioneel voorbereid volgens een kijkwijzer die aansluit bij de visie van het leerplan. Die vestigt uitdrukkelijk de aandacht op onder meer verkennen, impressie, exploreren, experimenteren, beleven, creëren en beschouwen. De kwaliteit van de voorbereiding en de doelgerichte uitvoering varieert naargelang de klas. Het gebruik van de kijkwijzer leidt beperkt tot het optillen van de kwaliteit van het muzische proces of tot een sterkere realisatie van de leerplandoelen.
- De doelenselectie en het onderwijsaanbod voor de domeinen media en beeld getuigen in enkele klassen van een brede en kwaliteitsvolle invulling. In enkele andere klassen primeert het werken naar model en is er een gering aanbod om de doelen rond media te kunnen nastreven. Kansen tot inbreng van de leerlingen in het muzische proces en tot eigen vormgeving zijn daar beperkt aanwezig.
- De werking op basis van een zogenaamde schooleigen leerlijn zorgt voor enige gradatie. Er zijn weinig formele afspraken over gradatie en continuïteit over de klassen heen, of over differentiatie in leeftijdsgemengde klassen.
- De materiële uitrusting en inrichting van de speelwerkplekken varieert. Bepaalde speelwerkplekken kunnen rijker uitgerust worden om de exploreer-, experimenteer- en ervaringskansen te verhogen. Te waarderen is de hoekenverrijking binnen het lopende thema.
- Leerkrachten zijn vooral op zichzelf aangewezen voor de toepassing van leerplannen, van schoolafspraken en van inzichten uit recente bijscholingsinitiatieven. Behalve de nascholingen door externen, ontbreken veelal ondersteunende processen op school- en leerkrachtniveau om nieuwe inzichten om te zetten naar de klaspraktijk.
- De muzische doelen vormen in de meeste klassen voorlopig minder de basis voor tussentijdse observaties, die in het leerlingvolgsysteem een conclusie krijgen.
- Het aanbod aan muzische activiteiten bestrijkt de verschillende muzische domeinen maar is nog geen onderwerp van systematische zelfreflectie. De school beschikt nauwelijks over relevante bronnen om het effect van haar aanpak na te gaan of om uitspraken te doen over het al dan niet realiseren van de leerplandoelen voor muzische vorming.
- Muzische vorming behoorde vorig en dit schooljaar tot de prioritaire werkpunten. Bijscholing rond muzisch taalgebruik, beeldopvoeding en dramatisch spel is dit schooljaar voor alle leerkrachten geprogrammeerd. Binnen de kleuterafdeling vond

recent nog een aanvullende vorming plaats. De integratie van de schoolvisie in het onderwijsaanbod en de realisatie van de leerplandoelen zijn in evolutie.

- Formele evaluatie van de afspraken op schoolniveau is op langere termijn geprogrammeerd.

4.3 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- In opvolging van de vorige doorlichting heeft de school voor de lagere afdeling onder meer een globale visie op wereldoriëntatie uitgeschreven, organisatorische afspraken vastgelegd en de doelen uit het leerplan getoetst aan het onderwijsaanbod per leerjaar.
- Vroegere hiaten en/of overlappingsen zijn geweerd uit het onderwijsaanbod bij de opbouw van het schooleigen bewakingssysteem. Leerkrachten streven bewust een evenwicht na binnen en tussen leerplandoelen uit de verschillende domeinen van wereldoriëntatie.
- Het nieuwe leerplan voor wereldoriëntatie is beschikbaar in de school. Er zijn enkele initiatieven genomen om het nieuwe leerplan en de domeinen techniek en natuur te verkennen.
- De invulling van het onderwijsaanbod vertrekt onder meer vanuit een gemeenschappelijk handboek. Daarnaast is het thematische en/of cursorische aanbod ook gebaseerd op andere inspiratiebronnen, de jaarkring, ...In verschillende klassen is aandacht voor actualiteit.
- De gradatie in referentiekaders voor tijd en ruimte is verzekerd. Ze functioneel gebruiken of zichtbaar koppelen aan de lopende thema's of aan de actualiteit, is niet algemeen verworven. De integratie van de schoolomgeving in het onderwijsaanbod kan nog een bredere invulling krijgen. Leerlingen missen hierdoor een aantal kansen om vaardigheden, kennis, inzicht en attitudes nog sterker te integreren.
- Doelen rond het domein mens en sociale vaardigheden worden via het GOK-thema sociaal-emotionele ontwikkeling nagestreefd.
- Op school krijgen doelen rond verkeer en mobiliteit bijzondere aandacht. Een werkgroep verkeer stimuleert en ondersteunt diverse acties op schoolniveau en werkt ook samen met de lokale politie.
- Het onderwijsleeraanbod is geregeld geënt op belevende waarnemingen, is geregeld werkelijkheidsgericht en sluit in zekere mate aan bij de leef- en belevingswereld van de leerlingen. Naargelang de klas is er beperkte tot ruime aandacht voor inbreng van de leerlingen in het eigen leerproces en tot actief ontwikkelend onderwijs.
- Diverse werk- en groepsvormen, de ondersteunende leermiddelen en het bronnengebruik verrijken de activiteiten. Op een functionele wijze ICT-middelen aanwenden is nog niet overal een realiteit.
- Op schoolniveau zijn er weinig betrouwbare outputgegevens voorhanden die aangeven in welke mate de leerplandoelen worden gerealiseerd op het einde van de basisschool. Toch levert iedereen inspanningen om de aangeboden leerinhouden te evalueren.
- Methodegebonden en eigen toetsen richten zich overwegend op kennis, maar ook op enkele inzichten en vaardigheden. Attitudinale doelen en doelen rond techniek zijn minder onderwerp van systematische evaluatie.
- De evaluatie op het einde van bijgewoonde activiteiten is niet algemeen verworven. Te waarderen is de geïntegreerde evaluatie rond spreken en actualiteit in bepaalde klassen.
- De school is er zich van bewust dat er voor vooral techniek acties nodig zijn om de deskundigheid te bevorderen. Concrete plannen zijn er nog niet.

4.4 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

Vaststellingen

- In opvolging van de vorige doorlichting heeft de school onder meer een globale visie op muzische vorming uitgeschreven en enkele organisatorische afspraken gemaakt. Het onderwijsaanbod is globaal afgestemd op de visie van het leerplan en de eindtermen. Bijscholing en verdieping in de verschillende muzische deelleerplannen gebeurde vooral vorig en dit schooljaar.
- De school levert inspanningen om de leerplandoelen te bewaken. Ze streeft een evenwichtig onderwijsleeraanbod na dat gebaseerd is op de leerplannen muzische vorming. Het domein media krijgt doorgaans minder expliciete aandacht. Sommige leerkrachten bewaken op een functionele wijze het evenwicht tussen de verschillende domeinen of zetten stappen om samenhang tussen de muzische domeinen waar te maken.
- Muzische activiteiten zijn vrij systematisch voorbereid volgens een kijkwijzer die aansluit bij de visie van het leerplan. Die vestigt uitdrukkelijk de aandacht op onder meer verkennen, impressie, exploreren, experimenteren, beleven, creëren en beschouwen. Het gebruik van de kijkwijzer leidt geregeld tot het optillen van de kwaliteit van het muzische proces en tot een sterkere realisatie van bepaalde leerplandoelen.
- De kwalitatieve invulling van de verschillende muzische domeinen varieert naargelang de klas. Binnen het domein muziek ligt in een aantal klassen de klemtoon overwegend op het zingen van liederen, terwijl doelen rond muzikale impressie, openstaan voor verschillende muziekgenres, improviseren en experimenteren met klankbronnen minder systematisch nagestreefd worden.
- Binnen het domein beeld krijgen de leerlingen een aantal kansen om de doelen te verwerven over beschouwen van beeldende kunst, begrijpen van beeldinformatie en het vormen van een persoonlijk waardeoordeel. De kansen tot persoonlijk beeldend vormgeven variëren naargelang de klas. Nog te vaak primeren het verwerven van technieken en het uniform werken naar model.
- De leerlingen krijgen voldoende onderwijstijd voor de verschillende domeinen van muzische vorming. Te waarderen zijn de mogelijkheden voor de leerlingen om met een breed gamma van muzische activiteiten kennis te maken bij de klasoverschrijdende creanamiddag en bij schoolvieringen.
- Deelname aan externe culturele en muzische activiteiten staat geregeld geprogrammeerd. Die ondersteunen het leren van de leerlingen en inspireren ook de onderwijspraktijk van de leerkrachten.
- Gerichte klasbezoeken, effectieve feedback of andere strategieën om leerkrachten systematisch te motiveren, te stimuleren of te ondersteunen in het vernieuwingsproces, en om kennis en inzichten om te zetten in het curriculum, blijven nog uit.
- De evaluatiepraktijk voor muzische vorming vertoont grote verschillen. Op schoolniveau leeft nog geen gezamenlijke visie over de evaluatiestrategieën en – middelen om een valide persoons- en procesgerichte evaluatie van de muzische vorming op te bouwen.
- Leerkrachten proberen de leerlingen in toenemende mate te betrekken bij de evaluatie door beschouwende gesprekken in te lassen op het einde van de activiteiten.
- Het aanbod aan muzische activiteiten bestrijkt de verschillende muzische domeinen maar is nog geen onderwerp van kritische zelfreflectie. De school beschikt nauwelijks over relevante bronnen om het effect van haar aanpak na te gaan of om uitspraken te doen over het al dan niet realiseren van de leerplandoelen voor muzische vorming.

- Om de kwaliteit van het muzische aanbod te verbeteren zijn er dit jaar nog enkele bijscholingen geprogrammeerd. Uit gesprekken blijkt dat uitdieping van de evaluatiepraktijk volgend schooljaar aan bod zal komen.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

5.7.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Op school zijn een aantal afspraken over evaluaties. Deze zijn vooral gericht op het opvolgen van de leerling en de rapportering van de vorderingen. De visie op beheersingsleren is doorleefd doorheen de school. De school wil de leerlingen daardoor zoveel als mogelijk kansen geven om zich te ontplooiën.
- Het evaluatiesysteem in de kleuterafdeling is gebaseerd op het 'Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool'. Daarnaast zijn er, eerder leerkrachtafhankelijk, eigen registratiedocumenten. Een aantal genormeerde testen voor schoolrijpheid, Nederlands en wiskunde ondersteunen de observatiegegevens van de leerkrachten. Kleuters met dreigende achterstand worden grondiger geobserveerd en geëvalueerd en meermaals besproken op georganiseerde leerlingbesprekingen. Voor de meeste deelaspecten van de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans maakt het team voornamelijk gebruik van methodegebonden toetsen. Voor wereldoriëntatie zijn er zowel methodegebonden als eigen toetsen. Ook al maken verschillende leerkrachten onderscheid tussen vragen die peilen naar kennis en vaardigheden, op het rapport staat dit slechts met één punt voor het leergebied vermeld. Deze evaluatie wil nagaan in welke mate de nagestreefde doelen bereikt zijn en is bijgevolg sterk afgestemd op het aangeleerde. Op het evalueren van de werken van de leerlingen is er voor muzische vorming nog geen schoolvisie. Voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen is nog geen gerichte evaluatie voorzien. De school streeft naar beheersingsleren. Bij elke test stelt de leerkracht een gewenst minimum voorop dat

overeenkomt met de basisleerstof. Leerlingen worden strikt opgevolgd en hertoetsing na een herinstructie komt frequent voor. Ouders worden daarover geïnformeerd. Daarnaast is er een vaste frequentie voor de genormeerde testen van onder andere het leerlingvolgsysteem. Verschillende registratie-instrumenten ondersteunen het bijhouden van de vorderingen van de leerlingen. De toetsen van het leerlingvolgsysteem worden vergeleken met de referentiegroep. De leerlingen van het zesde leerjaar nemen deel aan de eindtoetsen van Nederlands en wiskunde van de eigen onderwijskoepel. De resultaten van deze eindtoetsen worden niet vergeleken met resultaten van scholen met gelijkaardige leerlingenkenmerken. Verschillende leerkrachten experimenteren met alternatieve evaluatievormen zoals de zelfevaluatie, de product- en procesgerichte feedbackgesprekken met leerlingen en de mondelinge (groeps-) evaluatie. De leerkrachten werken zelf leerlingen en kleuters met problemen bij tijdens de lestijden ZORG/GOK. De bijgehouden gegevens wijzen op een sterke vooral remediërende kindgerichtheid.

- Het team streeft ernaar om de leervorderingen van de leerlingen zo gericht als mogelijk op te volgen. Verschillende leerkrachten experimenteren met alternatieve evaluatievormen zoals de zelfevaluatie, de product- en procesgerichte feedbackgesprekken met leerlingen en de mondelinge (groeps-) evaluatie. Deze hebben onder andere als doel de brede waaier aan leerplandoelen en de verschillen tussen leerlingen in kaart te brengen. Deze werden echter nog niet besproken, gebundeld of opgetrokken op schoolniveau. Op schoolniveau zijn er voor wereldoriëntatie, muzische vorming en de leergebiedoverschrijdende eindtermen weinig brede evaluatiegegevens om na te gaan in welke mate een aantal doelen al dan niet zijn bereikt door de leerlingen.
- Het team gebruikt een doelenrapport. Dit kan zinvol gestoffeerd worden met een bredere evaluatie. De school is zoekende naar methodieken om doelgerichter te evalueren. Dit staat gepland voor het volgende schooljaar.

5.7.2 *Rapporteringspraktijk*

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid.

Vaststellingen

- De school beschikt over een beknopte visie op rapporteren. Het beheersingsleren met het gewenst minimum staat daarin beperkt uitgeschreven.
- Op regelmatige tijdstippen en ter voorbereiding van het oudercontact vullen ouders een informatieblad in over de totale ontwikkeling van het kind. De vergelijking met de gegevens van de leerkrachten zijn het uitgangspunt van overleg. De evaluatiegegevens vormen een basis voor de rapportering over de vorderingen van de kleuters/leerlingen. Dit gebeurt op schoolinterne overlegmomenten met kindbetrokkenen en op contacten met de ouders. De frequentie loopt op naargelang de noden van de leerling. Op de maandelijkse rapporten staan in de lagere school nagestreefde doelen vermeld. Doorgaans staan de scores op het rapport enkel vermeld in cijfers. Toch houden verschillende leerkrachten klasintern alternatieve evaluatiegegevens bij over onder andere domeinen van muzische vorming en taalvaardigheid. Op de registratiedocumenten van het multidisciplinair overleg wordt gevraagd naar de successen, talenten en vaardigheden van de leerling. Dit item wordt nog te vaak stiefmoederlijk behandeld waardoor het ondergeschikt wordt aan de vastgestelde problemen bij de leerling.
- De informatieoverdracht betreffende de vorderingen van de leerlingen verloopt volgens duidelijke procedures en is ondersteund door systematisch en overzichtelijk bijgehouden gegevens.

- De rapporteringpraktijk wordt beïnvloed door de ontwikkelingen in de evaluatiepraktijk. Het uitwerken van een vernieuwde en gedragen visie op evalueren staat gepland voor het volgende schooljaar.

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De directies van de scholen van de pedagogische eenheid verdelen hun opdrachten in die van een halftijdse pedagogische en een voltijdse administratieve directeur. Deze takenopsplitsing is duidelijk voor de leerkrachten. De pedagogische directie werd gedurende de voorbije schooljaren, tijdens de periode dat gewerkt werd aan de bijsturing van de tekorten van de vorige schooldoorlichting, regelmatig gewisseld.
- De school wil vooral een zorgzame school zijn met respect voor de communicatie met de leerlingen. Op niveau van de scholengemeenschap wordt onder andere voor zorg een aantal overkoepelende initiatieven genomen.
- Leerkrachten worden betrokken bij de **besluitvorming**. Daartoe werden een aantal structuren uitgezet zoals het kernteam, de werkgroepen en de regelmatige overlegmomenten. Een aantal verwachtingen, procedures en werkdocumenten ondersteunen de teamleden bij het uitvoeren van hun opdracht. Deze zijn opgenomen binnen het schoolwerkplan en worden door de directie in zekere mate opgevolgd. Op de werkvloer worden leerkrachten zelden begeleid. Functioneringsgesprekken staan op het programma.
- Een schoolinterne **evaluatie** leidde tot het voorstellen van prioriteiten op kortere en langere termijn. Op school zijn een aantal overlegmomenten voorzien om praktische en pedagogisch-didactische prioriteiten vorm te geven. Leden van de verschillende werkgroepen en kerngroep nemen hun taken op vanuit een verantwoordelijke positie. Deze laatste wordt echter vooral ingezet voor de praktische uitwerking van schoolinitiatieven.
- De school heeft een duidelijke zorgvisie die heel het zorgcontinuüm bestrijkt. De verschillende initiatieven in het kader van zorg worden grondig voorbereid en gecommuniceerd. Er zijn een aantal initiatieven van de directie om de leerkrachten te volgen op de klasvloer, onder andere het afgeven van de zorgagenda.
- De school beschikt niet over een leerlingenraad, noch een schoolraad die de open communicatie met leerlingen en ouders kunnen ondersteunen. Ouders krijgen wel een zekere inspraak via de oudervereniging.
- De initiatieven, nascholingen en registraties die gebeurden naar aanleiding van de bijsturing van de tekorten bij de vorige schooldoorlichting, wijzen op een groeiende **doelgerichtheid**. Vooral voor muzische vorming werden doelgerichte nascholingen georganiseerd die hun weerslag vinden in de klaspraktijk. Gemaakte afspraken worden vrij nauwgezet nageleefd. Dit beleid is echter vooral gericht op het bewaken van het aanbod en minder op het nagaan van de effecten bij de leerlingen. Leerkrachten worden momenteel zelden klasintern begeleid en deze ervaren nood aan feedback.
- De aanwezige outputgegevens geven enkel informatie over de evolutie/vorderingen van individuele leerlingen en leiden niet tot conclusies noch bijstellingen op klas- en/of schoolniveau.
- De school staat nog in een aanvangsfase om haar **kwaliteitsbeleid** vorm te geven. Er zijn enkele aanzetten om verzamelde evaluatiegegevens op leerling- en schoolniveau te benutten om aspecten van de schoolwerking bij te sturen. Prioriteiten afbakenen en stapsgewijs uitdiepen zodat ze leerkrachten inspireren en motiveren om de vooropgestelde doelen te realiseren, behoort minder tot de schoolcultuur.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningvoorwaarden:

- De school levert inspanningen om het onderwijsaanbod in relatie tot de leerplandoelen te bewaken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- De school evalueert geregeld de cognitieve vorderingen.
- Kindbetrokkenen en ouders krijgen op regelmatige tijdstippen informatie over de vorderingen van de leerling.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De betrokkenheid van het team in de besluitvorming gebeurt op een gestructureerde manier.
- Op schoolniveau zijn aanzetten tot het evalueren van de eigen werking als basis voor de eigen prioriteiten.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Actief ontwikkelend onderwijs aanbieden in een rijke leeromgeving.
- Wereldoriënterend onderwijs aanbieden dat vertrekt vanuit de eigen omgeving en de leefwereld van de leerling. De inbreng van de leerling bij het eigen leerproces en de leerinhouden sterker benutten.
- Verdere implementatie van de nascholingsinitiatieven rond muzische vorming in kleuter- en lager onderwijs.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Brede evaluatie realiseren die gericht is op vaardigheden en attitudes en op de ruime waaier van leerplandoelen.
- Zorgen voor een rapportering die dekkend is voor de brede waaier aan leergebiedgebonden en leergebiedoverschrijdende eindtermen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- Eigen prioriteiten stapsgewijs uitdiepen en aanpakken en duidelijke doelen voorop stellen in relatie tot de kerntaak.
- Op een adequate manier ondersteuning bieden en leerkrachten inspireren en motiveren om de vooropgestelde doelen te realiseren.
- Op basis van outputgegevens het eigen kwaliteitbeleid bijsturen en waken over de effecten ervan bij de leerlingen.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- nihil

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de subsidiëring:

- nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Lucrèce Matthijs

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: